

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Marija Lesandrić		
Naziv studija	Poslijediplomski doktorski studij Pedagogija i kultura suvremene škole		
Matični broj			
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☐ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Neda (Mustapić) Lesandrić, Vinko Lesandrić		
Datum i mjesto	10. 7. 1987. Vinkovci		
Adresa	Vinkovačka 6 c, 32221 Nuštar		
Telefon / mobitel	098 1723 144		
e-pošta	marija.lesandric@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	2013. - Poslijediplomski doktorski studij Pedagogija i kultura suvremene škole na Filozofskom fakultetu u Osijeku 2013. – 2015. Stručno usavršavanje iz Montessori pedagogije u organizaciji Montessori – Vereinigung Steiermark KPH Graz i Udruge roditelja Maria Montessori, Zagreb 2008. – 2013. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Učiteljski fakultet u Osijeku, Modul A – razvojni smjer Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij, (svi ispiti položeni, prosjek ocjena: 4.61) 2001. – 2005. Gimnazija Matije Antuna Reljkovića u Vinkovcima 1995. – 2001. Osnovna škola „Antun Gustav Matoš“ u Vinkovcima 1993. – 1995. Osnovna škola „Matija Antun Reljković“ u Cerni		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	2. rujna 2013. - mag. prim. educ. u Osnovnoj školi Zrinskih Nuštar – Područna škola Marinci 25. veljače – 22. ožujka 2013. Stručno-pedagoška praksa u Osnovnoj školi Zrinskih Nuštar 27. veljače – 16. ožujka 2012. Stručno-pedagoška praksa u Osnovnoj školi Zrinskih Nuštar 28. veljače – 11. ožujka 2011. Stručno-pedagoška praksa u Osnovnoj školi Zrinskih Nuštar 1. ožujka – 5. ožujka 2010. Stručno-pedagoška praksa u Osnovnoj školi „Antun Gustav Matoš“ u Vinkovcima		

<p>Popis radova</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Teachers' and University Students' Evaluation of Chosen Didactic Materials According to the Maria Montessori Pedagogy / Učiteljska i studentska procjena odabranoga didaktičkog materijala prema pedagogiji Marije Montessori</i> (Croatian Journal of Education - Hrvatski Časopis Za Odgoj I Obrazovanje, Vol 17, No 3 (2015), Marija Sablić, Željko Rački, Marija Lesandrić) • <i>Integrating Students' and Teachers' Personal Stories and Intercultural Competence as Part of Professional Development / Interkulturalna znanja, vještine i stavovi u kontekstu profesionalnog razvoja učitelja</i> (ATEE (Association for Teacher Education in Europe) Conference – Social Justice and Diversity in Teacher Education, Marija Sablić, Marija Lesandrić)
<p>Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ATEE (Association for Teacher Education in Europe) Conference – Social Justice and Diversity in Teacher Education, Budapest, 15. – 17. 4. 2014.
<p>NASLOV PREDLOŽENE TEME</p>	
<p>Hrvatski</p>	<p>Interkulturalne kompetencije kao dimenzija skrivenog kurikulumu</p>
<p>Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku)</p>	<p>Intercultural Competence as a Dimension of Hidden Curriculum</p>
<p>Jezik na kojem će se pisati disertacija</p>	<p>hrvatski jezik</p>
<p>OBRAZLOŽENJE TEME</p>	

<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>U današnje vrijeme neprekidnih susreta različitih kultura, razvoj odnosa prema kulturno drugačijima postaje ključni čimbenik tranzicije iz monokulturalnih, zatvorenih u kulturno-pluralne otvorene zajednice. Uočava se nužnost kvalitetnog suodnosa koji počiva na interkulturalizmu kao jedinom mogućem rješenju za kvalitetan suživot u multikulturalnom društvu. Razvoj društva temeljen na znanju i proces globalizacije stavljaju pred pedagogiju brojne izazove. Zasigurno jedan od najvećih jest osposobljavanje mladih za poštivanje bogatstva različitosti kultura, stjecanje vještina i kompetencija za prepoznavanje i otklanjanje predrasuda te uvažavanje i suživot s istima. Očekujemo li od njih sve navedeno, potrebno im je putem obrazovanja ponuditi znanja, vještine i sposobnosti za život u multikulturalnom okruženju, odnosno interkulturalno pedagoški djelovati. Ovo su zahtjevni pedagoški zadaci koji često bivaju dijelom skrivenog kurikuluma. Potreba je osvijestiti ih učiteljima kao moderatorima interkulturalnih odnosa kako bi se mogli suočiti s možebitnim predrasudama, stereotipima, etnocentrizmom, rasizmom, diskriminacijom po bilo kojoj osnovi i netrpeljivošću te iste ukloniti iz svojih obrazaca ponašanja koji bi trebali biti usklađeni s temeljnim načelima ljudskih prava, mira i demokracije.</p>
<p>Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku – maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>In today's world of incessant multicultural encounters, the growth of relationships towards the culturally different becomes a key factor of transition from monocultural, closed communities to culturally plural, open ones. A quality correlation that is based on interculturalism as the only possible solution for quality coexistence in a multicultural society is highly necessary. The societal development based on knowledge, and the globalization process, put pedagogy in front of a multitude of challenges. Possibly one of the greater ones is training the youth to honor the wealth of cultural diversity, acquiring skills and competences to detect and eliminate prejudice, and respect and coexist with them. If we were to expect all of the above, it is necessary to offer knowledge via education, as well as skills, and abilities to live life in a multicultural environment; the goal is to influence by intercultural pedagogical activity. These are hard tasks that are most commonly part of the hidden curriculum. All these factors should be brought to consciousness to teachers as moderators of intercultural relationships so they could confront possible prejudice, stereotypes, ethnocentrism, racism, discrimination and bigotry of any kind, to remove all these behavioral patterns and adapt them according to the rules of basic human rights, peace, and democracy.</p>
<p>Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)</p>	
<p>Kurikulum suvremenog odgojno-obrazovnog procesa osnova je moderne obrazovne politike i pedagogije, a upravo su danas pred njima brojni izazovi. Odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima te pravima i obvezama djece, osposobiti ih za življenje u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i snošljivost te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskomu razvoju društva (NOK, 2010:15). Očekujemo li od novih generacija da se uspješno snalaze i žive u svijetu različitosti, potrebno im je putem obrazovanja ponuditi znanja, vještine i sposobnosti za život u multikulturalnom okruženju (Sablić,</p>	

2014). Iz navedenoga vidljiva je jasna potreba za interkulturalnim pedagojskim djelovanjem kojemu je cilj razvoj pojedinca u svrhu razvoja kvalitetne zajednice koja će posjedovati vještine kritičkog mišljenja, širenje akademskoga znanja, širenje navike zajedničkoga života i želje za promjenama u društvu. Ovo su zahtjevni društveni zadatci koji su u školi često prikriveni, odnosno dio su skrivenog kurikuluma. Teško su mjerljivi i opipljivi iako izgrađuju, oblikuju i stvaraju kulturni identitet pojedinca. Sleeter i Grant (1994) navode kako skriveni kurikulum obogaćuje intelektualni i društveni život učitelja i učenika, a ujedno djeluje u suzbijanju rasizma, predrasuda i ksenofobije. Marsh (2009) skrivenom kurikulumu pretpostavlja učenje stavova, normi, vjerovanja, vrijednosti i pretpostavki, što je sve često izraženo u vidu pravila, rituala i propisa, koji se rijetko kad preispituju te se uzimaju zdravo za gotovo, a prosudba je li skriveni kurikulum pozitivan ili negativan ovisi o vrijednosnom stavu dane osobe. Imajući na umu važnu ulogu učitelja u odgoju i obrazovanju učenika, odnosno u njegovu psihičkom, fizičkom, socijalnom i emocionalnom razvoju, potrebno je osvijestiti interkulturalnu dimenziju skrivenog kurikuluma. Interkulturalni bi kurikulum trebao biti očišćen od predrasuda, neznanstvenosti, stručnog egoizma i pedagoške nekompetencije (Previšić, 2007). Potrebno je uzeti u obzir prikrivene utjecaje u odgoju i obrazovanju koji se pojavljuju kao svojevrsni ravnopravni suodgajatelji kroz neplanirano obrazovno djelovanje, tj. skriveni kurikulum (Bašić, 2000). Wasonga (2005) navodi kako učitelji mogu i trebaju posjedovati interkulturalna znanja i kompetencije. Ukoliko su njihovi stavovi o različitostima negativni, neće biti u stanju provoditi i prakticirati interkulturalni odgoj i obrazovanje. U ovome radu istražiti će se kako znanja, vještine i stavovi, uz druge odrednice skrivenog kurikuluma, utječu na interkulturalnu osjetljivost, komunikaciju, kompetencije i vrijednosti, odnosno interkulturalnu zajednicu u cjelini.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Salgura (2013) u istraživanju o kompetentnosti učitelja za interkulturalni odgoj i obrazovanje stavlja naglasak na osposobljenost učitelja i razvoj njegovih interkulturalnih znanja, vještina i stavova, kako bi iste mogao prenositi na svoje učenike. Autor naglašava kako bi bilo poželjno da učitelj osim nacionalnog kurikuluma poznaje i kurikulume drugih država kako bi ih mogao uspoređivati i vrjednovati. Autor nadalje govori o stavovima, vrijednostima i sudovima učitelja koji utječu na stvaranje pozitivnog ili negativnog ozračja u školi te oblikovanje istih kod učenika i otklanjanje predrasuda i stereotipa. Učitelji visoko procjenjuju vlastitu interkulturalnu kompetenciju, a s druge strane navode kako se ne osjećaju ugodno u kulturno različitim učionicama. Vidljivo je kako stavovi učitelja implicitno šalju negativnu poruku učenicima i ne razvijaju interkulturalne kompetencije u onoj mjeri kao što bi imala poruka s pozitivnim predznakom.

Sipitanou i Bougioukli (2013) zaključuju kako učitelji koji se u većoj mjeri stručno i znanstveno usavršavaju imaju višu razinu interkulturalne kompetencije. Autori nalaze kako zbog povećane kulturne raznolikosti u školama postoji potreba za promjenama odgojno-obrazovnog sustava kao interkulturalne zajednice smještene u multikulturalnom okruženju. Nužno je prilagoditi i obrazovanje učitelja kako bi nakon završetka studija bili interkulturalno kompetentni i osposobljeni za rad u kulturalno različitim sredinama.

Sablić (2014) ispitujući stavove učitelja i studenata učiteljskih fakulteta o interkulturalnim stavovima i njihovoj povezanosti s nacionalnim identitetom utvrđuje kako postoje razlike u prihvaćanju različitosti i izraženosti nacionalnog identiteta između studenata i učitelja razredne nastave koji rade u praksi. Autorica navodi kako rezultati istraživanja ukazuju da studenti koji su tijekom studija slušali kolegije povezane s interkulturalnim odgojem i obrazovanjem pokazuju veću toleranciju prema različitostima, dok učitelji pokazuju manju toleranciju prema različitostima i izraženiji nacionalni identitet, što autorica povezuje s podatkom kako tijekom studija nisu imali navedene kolegije. Nadalje, navodi se važnost uvođenja interkulturalnih sadržaja u studijske

programe učiteljskih studija i osnovnoškolski kurikulum.

Polat i Ogay Barka (2014) ispitivali su sličnosti i razlike u interkulturalnim kompetencijama švicarskih i turskih učitelja pripravnika čije se nacionalne kulture, multikulturalna iskustva i odgojno obrazovni sustavi razlikuju. Istraživanje nalazi kako su učitelji osrednje interkulturalno kompetentni, navodeći kako sami sebe opisuju empatičnima, otvorena pogleda, fleksibilnima i emocionalno stabilnima. Švicarski učitelji pokazali su se interkulturalno kompetentnijima od turskih. Razlog tomu autori pronalaze u postojanju interkulturalnih sadržaja i kolegija na švicarskim učiteljskim fakultetima dok isti na turskim fakultetima ne postoje.

Piršl (2011) ispitujući stupanj poznavanja temeljnih karakteristika interkulturalnog odgoja i obrazovanja kod studenata, utvrđuje razine etnocentrizma i etnorelativizma te ispituje stavove o poželjnim interkulturalnim kompetencijama učitelja za rad u kulturno pluralnim razredima. Zaključuje da studenti posjeduju temeljna znanja o bitnim karakteristikama interkulturalnog odgoja i obrazovanja, zadovoljavajuću razinu interkulturalne osjetljivosti i pozitivne stavove vezane za kompetencije učitelja za rad u kulturno pluralnim razredima. Sukladno navedenom zaključuju kako pedagoško-psihološko, didaktičko i metodičko obrazovanje, uz životno iskustvo učitelja, stvara bolju fleksibilnost, kreativnost i prilagodbu složenim zahtjevima i izazovima globalizacijskih procesa.

Sablić i sur. (2010) ispituju i uspoređuju načine na koje učitelji ostvaruju interkulturalni odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj (Osijek) i u Bosni i Hercegovini (Tuzla). Zaključuju kako se učitelji u obje države uz pridržavanje nastavnih planova i programa odlučuju i na obrađivanje nastavnih sadržaja koji se odnose na pripadnike manjinskih zajednica, a nisu propisane nastavnim planom i programom. Autorice zaključuju kako je potrebno iznoviti postojeće programe na učiteljskim fakultetima koji će iznjedrili interkulturalno kompetentne učitelje, osposobljenje za odgoj i obrazovanje u interkulturalnom okruženju.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je ovoga istraživanja utvrditi stupanj interkulturalne kompetencije, interkulturalne osjetljivosti, poznavanje temeljnih obilježja interkulturalizma kao dimenzije skrivenog kurikuluma kod učitelja razredne nastave u nižim razredima osnovne škole.

Hipoteze:

H1: Postoji statistički značajna povezanost između stupnja poznavanja temeljnih obilježja interkulturalizma i razine interkulturalne kompetencije.

H2: Postoji statistički značajna povezanost između razine poznavanja temeljnih karakteristika interkulturalizma i razine interkulturalne osjetljivosti.

H3: Poznavanje temeljnih karakteristika interkulturalizma značajno je povezano s prepoznavanjem i osviješćivanjem skrivenog kurikuluma u nižim razredima osnovne škole.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Uzorak

Prigodan, učitelji razredne nastave svih osnovnih škola Vukovarsko-srijemske županije. Odabrani uzorak sastoji se od učitelja koji drže nastavu na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, učitelja koji

rade po Modelu A i održavaju nastavu na jeziku i pismu određene nacionalne manjine, po Modelu B i održavaju dvojezičnu nastavu te po Modelu C u kojemu je zastupljeno njegovanje jezika i kulture nacionalne manjine. Učitelji će biti različitih sociodemografskih obilježja (spol, dob, mjesto gdje žive, nacionalna i vjerska pripadnost, završeni stupanj obrazovanja).

Instrument

Za ovo će istraživanje biti korišten anketni upitnik koji će se sastojati od nekoliko dijelova. Prvi dio ispitat će sociodemografske podatke (spol, dob, godine učiteljskog staža, nacionalnu pripadnost i iskustvo u radu s učenicima pripadnicima nacionalnih manjina). Drugi dio sastojat će se od nekoliko dijelova. Prvi će ispitati stupanj poznavanja temeljnih obilježja interkulturalnog odgoja i obrazovanja (Piršl, 2011), drugi će biti Bennettov model za ispitivanje interkulturalne osjetljivosti, a treći će ispitati interkulturalne kompetencije (Council of Europe, 2002).

Postupak

Istraživanje će biti provedeno u osnovnim školama u slobodno vrijeme učitelja kao i na njihovim međužupanijskim i županijskim stručnim skupovima te školskim aktivima. Učitelji će biti pravovremeno obaviješteni o provedbi istraživanja i upućeni u svrhu istoga.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Očekuje se napredak u razvoju interkulturalnih kompetencija učitelja razredne nastave kao rezultat osviješćivanja i uklanjanja predrasuda, stereotipa i etnocentrizma kod onih koji stvaraju interkulturalni kurikulum, a ujedno su sudionici i tvoritelji skrivenog kurikulumu. Polazeći od toga da je interkulturalni kurikulum usmjeren na identitet učenika, a stjecanje interkulturalnih kompetencija proces cjeloživotnog obrazovanja učitelja i učenika kao sutvoraca kulture suvremene škole, očekuje se permanentno stručno i profesionalno usavršavanje učitelja razredne nastave.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

- Bašić, S. (2000). Koncept prikrivenog kurikulumu. Napredak : Časopis za pedagogijsku teoriju i praksu. 141, 2, 170-180.
- Marsh, Colin, J. (2009). Key Concepts for Understanding Curriculum. London: Routledge.
- Nacionalni okvirni kurikulum (2010). Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Zagreb.
- Piršl, E. (2011). Odgoj i obrazovanje za interkulturalnu kompetenciju. Pedagogijska istraživanja, 8 (1), 53-70.
- Previšić, V. (2007). Kurikulum: teorije, metodologija, sadržaj, struktura. Zagreb : Zavod za pedagogiju : Školska knjiga.
- Polat, S. & Ogay Barka, T. (2014). Preservice teachers' intercultural competence: A comparative study of teachers in Switzerland and Turkey. EurasianJournal os Educational Research, 54, 19-38

- Sablić, M. (2014). Izazovi interkulturalizma u obrazovanju učitelja. U: Hrvatić, N. (ur.) Interkulturalno obrazovanje i europske vrijednosti. Zagreb – Virovitica: Odsjek za pedagogiju, Filozofski fakultet u Zagrebu.
- Sablić, M. (2014). Interkulturalizam u nastavi. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Sablić, M. i sur. (2010). Odgoj i obrazovanje za interkulturalizam – In medias res. U: Peko, A., Sablić, M. i Jidra, R. (ur.) Obrazovanje za interkulturalizam. Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku
- Salgur, S. A. (2013). Važnost učitelja u interkulturalnom obrazovanju. International Journal of Global Education. 2, (1) 1-15
- Sipitanou, A. A., Bougioukli, V. P. (2013). Uloga učitelja u stvaranju interkulturalnih kompetencija. Preuzeto s: https://www.academia.edu/8641637/the_role_of_teachers_training_in_intercultural_competence (10.1.2015.)
- Sleeter & Grant, C. (1994). Making choices for multicultural education. Five approaches to race, class and gender. New York: Macmillan Publishing Company.
- Wasonga, T. A. (2005). Multicultural education knowledgebase, attitudes and preparedness for diversity. International Journal of Educational Management, 19(1), 66-74.

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 9. 12. 2015.

Potpis

Marija Kesandrić

Napomena

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.